

БӨЛІМ: БАЛАБАҚША

Балабақшада экологиялық тәрбиенің маңызы

ЖАРИЯЛАНДЫ
23.12.2024СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/173502/

Батархан Айнагуль

Лауазымы :Тәрбиеші

Солтүстік Қазақстан облысы, Айыртау ауданы

“Кирилловка орта мектебі” КММ шағын орталығы

Кіріспе: Қазіргі таңда экологиялық дағдарыс әлемді алаңдатып отырған негізгі мәселелердің біріне айналды. Табиғаттың ластануы, жердің тозуы, климаттық өзгерістер мен биоәртүрліліктің азаюы — бұл барлығы біздің болашағымызға қатер төндіреді. Сондықтан экологиялық тәрбие балабақша жасындағы балаларға өте маңызды. Бұл мақалада балабақшада экологиялық тәрбиенің маңызы мен оның жүзеге асырылу жолдары туралы сөз қозғаймыз.

Экологиялық тәрбие дегеніміз не?

Экологиялық тәрбие – бұл балаларға табиғатпен үйлесімді өмір сүруге, оны қорғауға, табиғат ресурстарын ұтымды пайдалануға және экологиялық мәселелерге жауапкершілікпен қарауға үйрететін жүйелі процесс. Экологиялық тәрбие балаларға табиғаттың бір бөлігі ретінде сезінуге, оған қамқорлық жасау қажеттігін түсінуге бағытталады.

Экологиялық тәрбиенің мақсаты

Балабақшада экологиялық тәрбиенің басты мақсаты – балаларды табиғатпен таныстыру, оларды табиғатты қорғауға, сүйуге және оған деген жауапкершілікті сезінуге үйрету. Бұл тәрбие балаларға табиғаттың байлығы мен сұлулығын бағалауға мүмкіндік береді, сонымен қатар қоршаған ортаны қорғау мен сақтау мәселелерінің маңызды екенін түсінуге ықпал етеді.

Экологиялық тәрбиенің маңызы**1. Табиғатқа деген сүйіспеншілікті қалыптастыру**

Балабақша кезеңі балалардың тұлға болып қалыптасуының алғашқы сатысы болып табылады. Осы уақытта балалардың табиғатқа деген алғашқы көзқарасы қалыптасады. Олар жаратылысты, жануарларды, өсімдіктерді, ауа мен суды бағалауды, сол арқылы табиғатқа қамқорлық жасау қажеттілігін түсінеді.

2. Экологиялық мәселелерді шешуге дайындық

Балаға экологиялық тәрбиені ерте жастан беру арқылы, біз болашақта осы мәселелерге терең жауапкершілікпен қарайтын, экологиялық сауатты ұрпақ тәрбиелей аламыз. Бұл ұрпақ табиғаттың ластануына, климаттың өзгеруіне қарсы күресуге дайын болады.

3. Балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту

Экологиялық тәрбие шығармашылық тұрғыда да балалардың дамуына үлкен әсер етеді. Табиғатпен жұмыс жасау, өсімдіктер өсіру, жануарлар туралы мәліметтер жинау, экологиялық жобалар ұйымдастыру арқылы балалар өз ойларын еркін жеткізе алады, тың идеялар ұсынады. Олар табиғаттың үнемі өзгеріп отыратын сұрақтарына жауап іздеуге ынталанады.

4. Қоршаған ортаға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру

Экологиялық тәрбие арқылы балабақшада балаларға тұтыну мәдениетін, табиғи ресурстарды үнемдеуді үйретуге болады. Мысалы, суды үнемдеу, қоқысты сұрыптау, қайта өңдеу — бұл дағдылар балалардың санасына ерте сіңіп, оларды күнделікті өмірде қолдана бастайды.

5. Әлеуметтік және моральдық жауапкершілік сезімін қалыптастыру

Экологиялық тәрбие балаларға тек жеке жауапкершілік емес, сондай-ақ қоғамдық жауапкершілік сезімін де дамытады. Олар бірлесе жұмыс істеп, табиғатты қорғауға қатысты түрлі жобалар мен іс-шараларға қатыса алады. Бұл ұжымдық іс-әрекет балалардың әлеуметтік дағдыларын қалыптастырады.

Балабақшадағы экологиялық тәрбие әдістері

1. Табиғатпен тікелей қарым-қатынас жасау

Балабақшада балаларды табиғатпен таныстырудың ең тиімді әдістерінің бірі — оларды таза ауада серуендеуге шығару, табиғат бұрыштарын ұйымдастыру. Балаларға өсімдіктерді күтіп-баптауға мүмкіндік беру, жануарларға қамқорлық жасау олардың экологиялық ой-өрісін кеңейтеді.

2. Ойын арқылы экологиялық білім беру

Балалар ойын арқылы көп нәрсені үйренеді. Экологиялық тақырыптағы ойындар мен

тапсырмалар балаларға табиғат заңдылықтары мен экологияның негіздерін үйретуге көмектеседі. Әртүрлі ойындар арқылы балалар суды үнемдеу, қоршаған ортаны таза ұстау сияқты мәселелерді меңгереді.

3. Кітаптар мен мультимедиалық ресурстарды пайдалану

Экологиялық тақырыптағы балалар әдебиеті мен мультимедиа құралдары экологиялық тәрбиені түсінікті әрі қызықты етеді. Мұндай материалдар балаларды табиғаттың әртүрлі ерекшеліктерімен таныстырып, қоршаған ортаны қорғау жолдары туралы ойлануға мүмкіндік береді.

4. Қоршаған орта туралы экскурсиялар мен жобалар

Балабақшада балаларды табиғи орындарға, ботаникалық бақтарға, зообақтарға экскурсияға апару арқылы олардың табиғатпен тікелей байланысын күшейтуге болады. Сонымен қатар, экологиялық жобаларды жүзеге асыру балалардың қоршаған ортаға деген қызығушылығын арттырады.

Қорытынды

Балабақшада экологиялық тәрбие беру – бұл қоғамның болашағы үшін маңызды және қажетті қадам. Экологиялық білім мен дағдыларды қалыптастыру арқылы балаларға табиғатты қорғауға деген жауапкершілік сезімін сіңіру, олардың болашақта қоршаған ортаны сақтауға және жақсартуға өз үлестерін қосуына жол ашады. Осылайша, экологиялық тәрбие балабақшада балалардың жеке тұлға ретінде қалыптасуына және қоғамның да дамуына үлес қосады.

Пайдаланылған әдебиеттер

- 1. Балабақшадағы экологиялық тәрбие /Отбасы және балабақша-1996. №11-12/**
- 2. Көбеева Н «Бала және табиғат» \ \ Уйелмен және балабақша. - 1993. № 5.**
- 3. Құлшанова С Табиғатты қорғау. \ \ Отбасы және балабақша. - 1993. № 6.**
- 4. Керімбаева Р Табиғат. Бала. Тәрбие. \ \ Отбасы және балабақша. - 1997. № 1 - 3**

КМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimgger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.